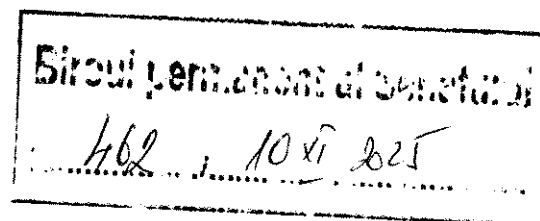

PREȘEDINTE
67943/06.11.2025

Domnului Mario-Ovidiu Oprea

Secretar General

Senatul României

462/2025

Stimate domnule Secretar General,

Ca răspuns la adresa dumneavoastră nr. 5345/29.09.2025, având ca obiect propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare (b442/25.09.2025), vă transmitem avizul favorabil cu observații al Curții de Conturi.

Cu deosebită considerație,

MIRELA CĂLUGĂREANU

p. PREȘEDINTELE CURȚII DE CONTURI A ROMÂNIEI

AVIZ

În conformitate cu prevederile art. 41 lit. a) din Legea nr. 94/1992, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *“Curtea de Conturi avizează la cererea Senatului sau a Camerei Deputaților, proiectul bugetului de stat și proiectele de lege în domeniul finanțelor și al contabilității publice sau prin aplicarea cărora ar rezulta o diminuare a veniturilor sau o majorare a cheltuielilor aprobate prin legea bugetară”* și cu dispozițiile art. 9 alin. (1) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *“în cazurile prevăzute de lege, în faza de elaborare a proiectelor de acte normative inițiatorul trebuie să solicite avizul autorităților interesate în aplicarea acestora, în funcție de obiectul reglementării”*,

Curtea de Conturi emite aviz favorabil cu observații asupra propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare (b442/25.09.2025), din următoarele considerente:

Propunerea legislativă are ca obiect modificarea și completarea Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin introducerea unei secțiuni distincte, denumită *„Secțiunea a 5-a Dispoziții speciale privind proiectele finanțate din fonduri externe nerambursabile”*. Prin această secțiune distinctă se urmărește reglementarea unui regim bugetar și contabil distinct pentru proiectele cu finanțare externă nerambursabilă, flexibilizarea virărilor de credite bugetare în cadrul proiectelor europene, introducerea bugetării multianuale orientative pe o perioadă de trei ani pentru proiectele finanțate din fonduri europene, crearea unui Fond de Cofinanțare Automatizată gestionat de Ministerul Finanțelor, destinat asigurării rapide a sumelor necesare cofinanțării naționale și acoperirii cheltuielilor neeligibile ale proiectelor europene, precum și clarificarea și eficientizarea fluxurilor de lichidități între conturile de trezorerie și beneficiarii proiectelor, în scopul reducerii blocajelor financiare.

Ca observație cu caracter general, semnalăm că se impune respectarea prevederilor art. 13 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căreia *„Actul normativ trebuie să se integreze organic în sistemul legislației, scop în care (...) proiectul de act normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel, cu care se află în conexiune”*. Totodată, menționăm și faptul că trebuie respectat principiul unicității reglementării în materie, prevăzut de art. 14 din același act normativ. În acest sens, semnalăm că în fondul activ al legislației sunt reglementări cu care normele propuse în prezentul proiect intră în contradicție sau se dublează, după cum vom arăta în cele ce urmează, motiv pentru care se impune corelarea propunerii legislative cu legislația în vigoare.

1. În ceea ce privește regimul distinct al proiectelor cu finanțare externă nerambursabilă sunt de menționat următoarele:

PREȘEDINTE

Legea privind finanțele publice nr. 500/2002 reprezintă reglementarea cadru care stabilește principiile, cadrul general și procedurile privind formarea, administrarea, angajarea și utilizarea fondurilor publice, precum și responsabilitățile instituțiilor publice implicate în procesul bugetar.

În prezent, prin acest act normativ sunt definite noțiunile, conceptele, termenii, principiile și regulile bugetare pentru aplicarea unitară de către toate instituțiile implicate în procesul de administrare a fondurilor publice. Conceptele, termenii și principiile instituite de Legea nr. 500/2002 sunt valabile și aplicabile ca principii generale inclusiv cheltuielilor aferente proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile (cu titlu de exemplu menționăm: „angajament bugetar”, „angajament legal”, „credite de angajament”, „acțiuni multianuale”, „autorizare bugetară”, „credit bugetar”, „cofinanțare” ș.a.).

Pe de altă parte, art. 46¹ alin. (2) din lege (introdus prin Legea nr. 270/2013) prevede că „Prin legile bugetare anuale se pot stabili dispoziții derogatorii de la prezenta lege referitoare la programarea bugetară, execuția și/sau controlul proiectelor finanțate din fonduri externe postaderare/alți donatori, precum și al celor finanțate din fonduri rambursabile.”

În acest context, prin legile bugetare anuale au fost introduse secțiuni speciale pentru reglementarea unor aspecte punctuale legate de derularea și implementarea proiectelor cu finanțare externă nerambursabilă.

2. Referitor la flexibilitatea execuției bugetare în cadrul proiectelor externe (virarea creditelor) arătăm următoarele:

În Legea nr. 9/2025 a bugetului de stat pe anul 2025, (dar și în legile bugetare anterioare) sunt prevăzute trei secțiuni speciale dedicate reglementării unor dispoziții cu referire expresă la derularea proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile, în funcție de perioada de programare a bugetului UE, astfel:

- Secțiunea a 4-a - Dispoziții referitoare la proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile, aferente perioadei de programare a Uniunii Europene 2007-2013;
- Secțiunea a 5-a - Dispoziții referitoare la proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile, aferente perioadei de programare a Uniunii Europene 2014-2020 și din Fondul pentru modernizare, pe anul 2025;
- Secțiunea a 6-a - Dispoziții referitoare la proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile, aferente perioadei de programare a Uniunii Europene 2021-2027, precum și la proiecte cu finanțare din Planul național de redresare și reziliență al României, pe anul 2025.

În aceste secțiuni sunt instituite reguli specifice sau reguli derogatorii (inclusiv virări de credite) pentru fiecare tipologie de proiecte finanțate din fonduri externe nerambursabile, în funcție de particularitățile mecanismelor de programare ale UE.

3. În ceea ce privește bugetarea multianuală a proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile, arătăm faptul că în bugetele autorităților/instituțiilor publice beneficiare ale finanțării din fonduri UE sunt elaborate anexe distincte dedicate proiectelor cu finanțare nerambursabilă, respectiv Sinteza proiectelor cu finanțare din fonduri externe nerambursabile și Fișa proiectului cu finanțare din fonduri externe nerambursabile, în cadrul cărora sunt prezentate

informații legate de valoarea proiectului, categorii de cheltuieli pe tipuri de finanțare, programarea și estimarea creditelor de angajament și a creditelor bugetare.

4. Cu privire la crearea unui Fond de Cofinanțare Automatizată gestionat de Ministerul Finanțelor, destinat asigurării rapide a sumelor necesare cofinanțării naționale și acoperirii cheltuielilor neeligibile ale proiectelor europene, precum și clarificarea și eficientizarea fluxurilor de lichidități între conturile de trezorerie și beneficiarii proiectelor, în scopul reducerii blocajelor financiare, considerăm că în actele normative prin care s-a aprobat cadrul financiar general pentru gestionarea asistenței financiare nerambursabile alocate României în funcție de perioada de programare a bugetului UE au fost stabilite în mod expres reguli specifice pentru managementul financiar al proiectelor finanțate din fonduri europene, astfel cum sunt detaliate în:

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, aprobată cu modificări prin Legea nr. 362/2009, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2016, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2023, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, cu modificările și completările ulterioare.

În aceste acte normative este prevăzut, ca principiu general, că în bugetele beneficiarilor care sunt finanțați integral din bugetul de stat, bugetele locale, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele fondurilor speciale, în bugetele instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele menționate mai sus se cuprind creditele de angajament și creditele bugetare aferente valorii totale a proiectelor proprii finanțate din fonduri europene.

De asemenea, pentru finanțarea proiectelor sunt prevăzute diverse mecanisme de asigurare a resurselor, astfel:

- cuprinderea în bugetele ordonatorilor principali de credite cu rol de autoritate de management a sumelor pentru cofinanțarea publică, a sumelor necesare pentru plata cheltuielilor neeligibile;

- contractarea de finanțări rambursabile de către autoritățile administrației publice locale;

- alocarea temporară, pe bază de hotărâri ale Guvernului, de sume din veniturile din privatizare în lei și în valută, înregistrate în contul curent general al Trezoreriei Statului și contul curent în valută al Ministerului Finanțelor deschis la Banca Națională a României;

PREȘEDINTE

- autorizarea Ministerului Finanțelor de a efectua, pe parcursul întregului an, redistribuiri de credite bugetare și de credite de angajament între ordonatorii principali de credite ai bugetului de stat, respectiv la nivelul autorităților de management;

- autorizarea Ministerului Finanțelor, dar și a ordonatorilor principali de credite, de a efectua, pe parcursul întregului an, virări de credite de angajament și bugetare pentru asigurarea sumelor necesare pentru implementarea proiectelor.

În concluzie, propunerea legislativă se suprapune cu reglementări deja existente care vizează același scop, respectiv eficientizarea implementării proiectelor cu finanțare externă nerambursabilă, fiind necesară corelarea acestora.

MIRELA CĂLUGĂREANU

p. PREȘEDINTELE CURȚII DE CONTURI A ROMÂNIEI

